

Atvērtie izglītības resursi

Publicēts: 10.03.2021.

Atvērtie izglītības resursi (AIR) ir jebkura formāta mācību un pētniecības resursi, kas atrodas publiskajā domēnā vai kuriem ir atvērtā licence, kas ļauj bezmaksas piekļuvi, izmantošanu, pielāgošanu un tālāk izplatīšanu bez vai ar nelieliem ierobežojumiem.

Termins "atvērtie izglītības resursi" parādījās 2002. gadā, un kopš tā laika tos arvien vairāk novērtē kā inovatīvu rīku izglītības pieejamības veicināšanā, īpaši mūžizglītībā. AIR ir pamatā brīvai ideju un zināšanu apmaiņai, un UNESCO uzskata, ka vispārēja piekļuve kvalitatīvai izglītībai veicina mieru, ilgtspējīgu sociālo un ekonomisko attīstību, kā arī starpkultūru dialogu.

UNESCO ir vienīgā ANO aģentūra ar programmu veltītu atvērtajiem izglītības resursiem, un tā ir īstenojusi vairākus liela mēroga projektus, atbalstot dalībvalstis kapacitātes celšanā un politikas veidošanā AIR ieviešanas jautājumos. Vienlaikus UNESCO ir sekmējis katedru un 2. kategorijas centru izveidi atvērtu izglītības resursu veicināšanai. Tāpat UNESCO vada starpvaldību diskusijas par AIR ilgtspējas, kvalitātes un pieejamības jautājumiem un to pielietošanu ANO Dienaskārtības 2030 sasniegšanā.

Vairāk par atvērtajiem izglītības resursiem [šeit](#).

[Rokasgrāmata par Atvērtajiem izglītības resursiem](#)

[Atvērtu izglītības resursu politikas attīstības pamatnostādnes](#)

[Atvērtu izglītības resursu vadlīnijas augstākajā izglītībā](#)

[Labās prakses piemēri par atvērtu izglītības resursu izmantošanu dažādās valstīs](#)

Ieteikums par atvērtajiem izglītības resursiem

UNESCO Ģenerālās konferences 40. sesijā 2019. gada novembrī tika pieņemts [Ieteikums par atvērtajiem izglītības resursiem](#), kas balstās 2017. gadā pieņemtajā Ļubļanas Atvērtu izglītības resursu rīcības plānā un atbalsta UNESCO centienus ANO Dienaskārtības 2030 sasniegšanā. Šis Ieteikums pagaidām ir vienīgais starptautiskos standartus nosakošais regulējums šajā jomā visā pasaulē.

Ieteikuma mērķis ir aicināt valstu valdības un citas izglītības jomā ieinteresētās puses veidot, regulāri atjaunināt un nodrošināt iekļaujošu piekļuvi kvalitatīviem mācību un pētniecības materiāliem. Atvērtie izglītības resursi sekmē rentablāku kvalitatīvu materiālu apguvi un izmantošanu, tāpat tie ļauj izglītotājiem un izglītojamiem kļūt par aktīviem izglītības procesa dalībniekiem un veidotājiem.

Ieteikuma uzdevumi ir: 1) iesaistīto pušu kapacitātes stiprināšana atvērtu izglītības resursu radīšanā, izmantošanā, piemērošanā un tālāk izplatīšanā; 2) atbalstošas politikas izveide; 3) iekļaujošu un taisnīgu atvērtu izglītības resursu veicināšana; 4) ilgtspējīgu atvērtu izglītības resursu modeļu sekmēšana; 5) starptautiskās sadarbības veicināšana.